

1. Izvršiti transformaciju tačke A(0, 1, 1) koja se sastoji od rotacije za ugao $\theta=90^\circ$ oko Y-ose.

Rješenje:

Zadatak je moguće riješiti na tri načina:

- klasično rješenje rotacije oko Y-ose, koje možete sami uraditi;
- pomoću relacije (4) – slajd 16 sa materijala rotacija oko proizvoljne ose u 3D. Pdf
- pomoću kvaterniona.

b)

Korištenjem relacije (4):

$$\begin{bmatrix} x'_A \\ y'_A \\ z'_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2K + \cos\theta & abK - c\sin\theta & acK + b\sin\theta \\ abK + c\sin\theta & b^2K + \cos\theta & bcK - a\sin\theta \\ acK - b\sin\theta & bcK + a\sin\theta & c^2K + \cos\theta \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_A \\ y_A \\ z_A \end{bmatrix}$$

a, b i c su koordinate jediničnog vektora ose rotacije. Pošto je osa rotacije Y-osa, njen jedinični vektor je: $\mathbf{n} = a\mathbf{i} + b\mathbf{j} + c\mathbf{k}$; $a=c=0$; $b=1$; $K = 1 - \cos\theta = 1 - \cos 90^\circ = 1$ jer je $\cos 90^\circ = 0$. Uvrštavanjem u gornju matričnu jednačinu, dobijemo:

$$\begin{bmatrix} x'_A \\ y'_A \\ z'_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0^2 \cdot 1 + 0 & 0 \cdot 1 \cdot 1 - 0 \cdot 1 & 0 \cdot 0 \cdot 1 + 1 \cdot 1 \\ 0 \cdot 1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 & 1^2 \cdot 1 + 0 & 1 \cdot 0 \cdot 1 - 0 \cdot 1 \\ 0 \cdot 0 \cdot 1 - 1 \cdot 1 & 1 \cdot 0 \cdot 1 + 0 \cdot 1 & 0^2 \cdot 1 + 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 1 \cdot 1 \\ 0 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 \\ -1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ Dakle,}$$

tačka A se transformiše u tačku A'(1, 1, 0).

c)

Za rješenje pomoću kvaterniona koristimo jednačinu sa slajda 51:

$$A' = qAq^{-1}$$

A' kvaternion tačke A';

q kvaternion rotacije koji se računa prema jednačini sa slajda 50;

A kvaternion tačke A koji se predstavlja pomoću relacije na slajdu 41, dakle $A = [0 (x_A, y_A, z_A)] = [0 (0, 1, 1)]$

q^{-1} inverzni kvaternion q kvaterniona koji se računa prema izrazima sa slajdova 46 i 47

Dakle:

$$q = \left[\cos \frac{\theta}{2} \quad \sin \frac{\theta}{2} n \right]; n = \text{jediničed vektor rotacije} = (0, 1, 0)$$

$$q = [\cos 45^\circ \quad \sin 45^\circ (0, 1, 0)] = \left[\frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \quad \frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \right]$$

$$q^{-1} = \frac{q^*}{|q|}; q^* - \text{konjugovani kvaternion; slajd 46; } |q| - \text{intenzitet kvaterniona slajd 47}$$

$$q^{-1} = \frac{\left[\frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \quad -\frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \right]}{1} = \left[\frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \quad -\frac{\sqrt{2}}{2} \quad 0 \right]$$

Pa imamo:

$$A' = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & 0 & \frac{\sqrt{2}}{2} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & 0 & -\frac{\sqrt{2}}{2} & 0 \end{bmatrix}, \text{ što drugačije možemo zapisati:}$$

$$A' = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & 0 \cdot i & \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j & 0 \cdot k \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \cdot i & 1 \cdot j & 1 \cdot k \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & -(0 \cdot i) & -\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j & -(0 \cdot k) \end{bmatrix}$$

$$A' = \left(\left[\frac{\sqrt{2}}{2} + 0 \cdot i + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j + 0 \cdot k \right] \cdot [0 + 0 \cdot i + 1 \cdot j + 1 \cdot k] \right) \cdot \left[\frac{\sqrt{2}}{2} - (0 \cdot i) - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j - (0 \cdot k) \right]$$

$$A' = \left(\begin{aligned} & \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 0 + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 0 \cdot i + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 1 \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 1 \cdot k + 0 \cdot i \cdot 0 + 0 \cdot i \cdot 0 \cdot i + 0 \cdot i \cdot 1 \cdot j + 0 \cdot i \cdot 1 \cdot k + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot 0 \\ & + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot 0 \cdot i + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot 1 \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot 1 \cdot k + 0 \cdot k \cdot 0 + 0 \cdot k \cdot 0 \cdot i + 0 \cdot k \cdot 1 \cdot j + 0 \cdot k \cdot 1 \cdot k \end{aligned} \right) \cdot \left[\frac{\sqrt{2}}{2} - (0 \cdot i) - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j - (0 \cdot k) \right]$$

$$A' = \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot k + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot k \right) \cdot \left[\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right]$$

Prema pravilima sa slajda 31 imamo: $j \cdot k = i$; $j \cdot j = -1$, pa gornji izraz ima oblik:

$$A' = \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot k - \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot i \right) \cdot \left[\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right] = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot i + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot k \right) \cdot \left[\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right] =$$

$$A' = \left(\begin{aligned} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \right) \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right) + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot i \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot i \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right) + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right) + \\ & + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot k \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot k \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot j \right) \end{aligned} \right)$$

$$A' = \left(-\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot j + \frac{1}{2} \cdot i + \frac{1}{2} \cdot i \cdot (-j) + \frac{1}{2} \cdot j + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot k + \frac{1}{2} \cdot k \cdot (-j) \right)$$

$$A' = \left(0 + 1 \cdot j + \frac{1}{2} \cdot i + \frac{1}{2} \cdot (-k) + \frac{1}{2} \cdot k + \frac{1}{2} \cdot i \right) = (0 + 1 \cdot j + 1 \cdot i) = (0 + 1 \cdot i + 1 \cdot j) = (0 + 1 \cdot i + 1 \cdot j + 0 \cdot k) = (0, 1, 1, 0)$$

$$A' (1, 1, 0)$$

Pokušajte sami uraditi sljedeće zadatke koristeći kvaternione:

- 1) Izvršiti rotaciju tačke A(1, 1, 1) oko proizvoljne ose koja je definisana vektorom $\mathbf{v} = 1\mathbf{i} + 4\mathbf{j} + 8\mathbf{z}$ za ugao $\theta = 75^\circ$.
- 2) Izvršiti rotaciju tačke A(1, 1, 1) oko proizvoljne ose koja je definisana vektorom $\mathbf{v} = 1\mathbf{i} + 1\mathbf{j} + 1\mathbf{z}$ za ugao $\theta = 60^\circ$.
- 3) Izvršiti rotaciju tačke A(1, 2, -1) oko proizvoljne ose koja je definisana vektorom $\mathbf{v} = 2\mathbf{i} + 2\mathbf{j} + 1\mathbf{z}$ za ugao $\theta = 120^\circ$.
- 4) Izvršiti rotaciju tačke A(2, 2, -2) oko proizvoljne ose koja je definisana vektorom $\mathbf{v} = 1\mathbf{i} + 2\mathbf{j} + 1\mathbf{z}$ za ugao $\theta = 180^\circ$.
- 5) Izvršiti rotaciju tačke A(-2, 1, -2) oko proizvoljne ose koja je definisana vektorom $\mathbf{v} = 2\mathbf{i} + 1\mathbf{j} + 2\mathbf{z}$ za ugao $\theta = 270^\circ$.